

The Parsha Primer

PARSHAS VA'ERA

Dedicated by Ari Friedman

I. MOSHE AND AHARON'S MISSION IN EGYPT

1. After even the **Jews** refuse to be comforted by Moshe's message of redemption, **Moshe** balks at bringing it to **Phara'oh**.
2. The Torah lists **Reuven**, **Shimon** and **Levi's** offspring, culminating with the genealogy of **Moshe** and **Aharon**.
3. Back to **Moshe** and **Aharon's** mission - **Hashem** tells Moshe and Aharon what each is to do (Moshe - receive and deliver prophecy; Aharon - transmit it clearly to Phara'oh), preparing them for **Phara'oh's** refusal to heed their demands.

II. THE PLAGUE OF BLOOD

1. **Moshe** and **Aharon** perform the miracle of the staff - which does not particularly impress **Phara'oh** and his sorcerers.
2. After **Phara'oh** is forewarned, **Moshe** and **Aharon** turn the **Nile** and all other waters of **Egypt** into blood for 7 days, killing the fish and causing a major water shortage in Egypt.
3. **Phara'oh's** sorcerers show that they can do the same, and **Phara'oh** refuses to free the Jews.

III. FROGS, LICE, AND WILD ANIMALS

1. After being forewarned, **Egypt** is plagued with frogs until **Phara'oh** begs **Moshe** to end the plague. But after it ends, leaving piles of smelly frog carcasses, **Phara'oh** reneges and refuses to free the Jews.
2. **Egypt** is plagued with lice and even the sorcerers are impressed. But **Phara'oh** still refuses to free the Jews.
3. After being forewarned, **Egypt** is plagued with deadly wild animals until **Phara'oh** begs **Moshe** to end the plague. But after it ends **Phara'oh** reneges and refuses to free the Jews.

IV. PESTILENCE, BOILS AND HAIL

1. After being forewarned, **Egypt** is plagued with pestilence - but **Phara'oh** still refuses to free the Jews.
2. **Moshe** throws ashes skyward, initiating a plague of boils in **Egypt** - but **Phara'oh** still refuses to free the Jews.
3. After being forewarned, **Moshe** brings upon **Egypt** a plague of fiery hail, destroying any man, animal or plant left in the fields until Phara'oh begs **Moshe** to end the plague. But after it ends **Phara'oh** reneges and refuses to free the Jews.

Parsha Posers

1)

We are told (Shmos 6:25) that Elazar the son of Aharon married Puti'el's daughter. Rashi explains that Puti'el refers to Yisro, who fattened (Pitem) calves for sacrificing to idols.

Why does the Pasuk assign Yisro the Ger a name with such derogatory connotations? Are we not taught that it is prohibited to remind a Ger of his past? Yisro was righteous at the time, so why should he be called by a name that humiliates him?

(Imrei Emes cited by Likutei Yehudah)

2)

The Egyptian magicians could not replicate the plague of lice because their sorcery made use of Shedim, and a Shed has no control over creatures that are smaller than a barley grain (Rashi Shmos 8:14, based on Sanhedrin 67b).

How are we to understand this in light of the Midrash (Tana Dvei Eliyahu ch. 7, cited by Yalkut Shimoni #182) which tells us that the lice plaguing the Egyptians were enormous - the smallest one being as large as a chicken egg!

(Mekor Baruch - Rav Baruch Faitusi, Levorno 1790; Maskil l'David on Rashi)

תשובות

(1)

א. י"ל שתחילת המכה היתה ע"י כנים כמו שלנו אלא שלאח"כ גדלו עד שהיו כביצת תרנגולות. החרטומים גם הם ניסו להביא כנים קטנים ולעשותם גדולים, כמו שעשה משה רבינו (וכדי שיהא ניכר שמשלהם היו הכנים ולא משל המכה), ולא יכולו. (בן יהוידע סנהדרין שם)

ב. עוד י"ל דאין בכחם של שדים לברוא יצורים שאינם קיימים בעולם, וכל כחם אינו אלא לאסוף בריות שקיימים במקום רחוק ולהביאם כהרף עין למקום אחר, וכמבואר בסנהדרין שם (ובדעת זקנים כאן, וברש"י כאן לגירסת הרא"ם - עי' נחלת יעקב שהאריך בזה). וא"כ, כיון שלא היו כינים בגודל ביצת תרנגולת מצויים במקו"א כלל, ל"ה ביכולתם של השדים להביאם למצרים. (משכיל לדוד כאן) (ואף שע"י מעשה כשפים אפשר לעשות יצורים חדשים שאינם נמצאים כלל באחיזה עינים), כבר דייקו הראשונים שלא יכלו החרטומים לעשות כנים אלא 'בלטיהם', דהיינו מעשה קדים, ולא 'בלטיהם', דהיינו מעשה כשפים, כיון שאין המכשף יכול לעשות כשפיו אלא כשרגליו נוגעות בארץ - כמבואר במעשה דשמעון בן שטח בירושלמי סנהדרין פ"ו ה"ו והובא ברש"י סנהדרין מד: - וכיון שאדמת מצרים נהפכה לכנים לא היו רגליהם נוגעות בארץ, עי' דעת זקנים ושא"כ.)

ג. עוד י"ל דמדרשות חלוקים הם (ר"ח קנייבסקי בשי"ח התורה)

(2)

א. עי' רש"י יתרו י"ח י"א שלא הניח יתרו עבודה זרה בעולם שלא עבדו, וי"ל שהיתה כוונתו בזה להגדיל כבוד האדון האמיתי, ולהראות דלא בחר בעבודת הקל מפני שלא הכיר בעבודה אחרת, אלא שהכיר כל עבודה אחרת שבעולם וראה שאין בהם ממש. נמצא שמה שפיטם עגלים לעכו"ם היה כדי להרבות כבוד הקל האחד, שעל שמו נקרא פוטי-אל. (אמרי אמת, הובא בלקוטי יהודה)

ב. אינו דומה שבחו של מי שלא ראה חטא מימיו לשבחו של מי שהיה להוט אחר החטא ונתגבר על יצרו ופירש ממנו, וכמו שאמרו 'במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים' (ברכות לד:). וא"כ י"ל דעל זה שיבח הכתוב ליתרו שהיה מפטם עגלים לעכו"ם להשימנם כדי שיקובלו יותר לרצון, ובכל זאת פירש מעבודה זרה כדי לעבוד הקל האחד. (שם משמואל ריש יתרו שנת תרע"ד)